

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

I.

FELHIVÁS AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET T. TAGJAIHOZ.

Az Országos Erdészeti Egyesület tulajdonát képező Horváth Sándor alapítványnak kamatai a folyó évben ismét annyira felszaporodtak, hogy belőlük a második 1000 koronás jutalomdíj kiadható, a melylyel alapszabályaink 155. szakasza szerint az egyesületnek oly tagja jutalmazandó, a kinek munkássága az erdőgazdaság gyakorlati vagy tudományos művelése terén — így az erdőgazdaság gyakorlati intézése, a szakoktatás vagy szakirodalom terén, avagy az erdőgazdaság fejlődésére szintén kiható kísérletezés, föltalálás vagy felfedezések terén — általánosságban vagy bizonyos ágazatra nézve sikeresnek és hasznosnak s ennél fogva elismerésre méltónak találhatik.

Az Országos Erdészeti Egyesület minden tagjának jogában állván *kellően indokolt* javaslatot tenni, hogy az elismerő jutalomra az egyesület tagjai közül kít tart legérdemesebbnek, van szerencsénk az egyesület t. tagjait felkérni, hogy e jogukkal élve, javaslatukat az egyesület elnökségéhez (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) intézett levélben f. é. november hó 15-ig küldjék be.

Névtelen ajánló levelek figyelemben nem részesülnek.

Az elismerő jutalmat az igazgató választmány december hóban tartandó rendes ülésén az egyesületi tagok részéről jutalmazásra ajánlottak közül a legérdemesebbnek titkos szavazással itéli oda.

Budapest, 1904. október hó 10-én.

Az elnökség.

II.

FELHIVÁS.

a „gr. Tisza Lajos-“, a „Wagner Károly-“, az „Erzsébet királyné-“, a „Luczenbacher Pál- és Faragó-Béla-alapítvány-“ból kiosztandó segélyek ügyében.

Az Országos Erdészeti Egyesület fenn megnevezett öt jótékony alapítványából a folyó évi segélyek ez évi december hóban osztatnak ki. Az elsőnek a kamataiból az olyan önhibájukon

kivül szorult helyzetbe jutott magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek nyerhetnek anyagi támogatást, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek első belépésüktől kezdve mostanáig legalább öt éven át tagjai voltak s mint ilyenek tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek. A második alapítványból pedig az olyan erdőtiszti és erd.-altiszti özvegyek és árvák nyerhetnek segélyt, kiknek férjük, illetőleg atyjuk az Országos Erdészeti Egyesületnek állandóan és szintén legalább öt éven át tagjai voltak és tagsági kötelezettségeiket teljesítették. A harmadik alapítvány segélyeért olyan elhalt magyar erdőtisztek árva leányai folyamodhatnak, kik az egyesületnek halálukig s szintén legalább 5 évig tagjai voltak és tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek. A negyedik alapítvány hivatása azonos a Wagner Károly alapítványával, de csupán erdőtisztek özvegyei és árvái nyerhetnek belőle segélyt. Végül a Faragó Béla alapítvány kamataiból hasonló feltételek mellett Magyarország és társországai területén alkalmazva volt erdőtisztek vagy erdészeti altisztek segélyére szorult kiskorú árvái nyerhetnek segélyt

A segélyek az első négy alapból a segélyre szorultság mértéke szerint szabhatnak meg, míg a Faragó Béla alapítvány kamatai három egyenlő részben kerülnek kiosztásra. Egy folyamodónak azonban a gróf Tisza Lajos alapítványból 40 koronánál kisebb és 200 koronánál nagyobb, a másik három alapítványból pedig 40 koronánál kisebb és 100 koronánál nagyobb összeg nem adatik s csak kivételesen nyerhetnek 400, 200, illetve 160 koronáig terjedhető segélyt az olyan erdőtisztek és erdészeti altisztek, kik állomásukat elveszítvén, vagyon és kereset nélkül maradtak, vagy kik betegség és munkaképtelenség miatt önfentartásukról nem gondoskodhatnak, illetőleg az olyan özvegyek, kik férjüket ez évben veszítették el és vagyon vagy másnemű segély nélkül, legalább két kiskorú gyermekkel maradtak vissza, vagy végül az olyan árvák, kik atyjukat és anyjukat elveszítvén, minden vagyon és segély nélkül maradtak hátra.

Ezen feltételekhez képest felhívjuk tehát az érdekelteket, hogy hiteles okmányokkal felszerelt *bélyegtelen* folyamodványaikat legkésőbb folyó évi november hó 10-ig az *Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest V., Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet)* nyujtsák be. *A titkári hivatal.*

IRODALOM.

I. Lapszemle.

Az erdei fenyő és az apáczalepke. Érdekes cikket közöl a „Deutsche Forstzeitung“ az apáczalepke károsításának módjáról és az ellene alkalmazott védőszernek — az enyvezésnek — eredményéről.

1898—1902-ig Közép-Svédországban az apáczalepke a luczfenyvesekben nagyon pusztított. Ez alkalommal feltűnt, hogy a más fanemekkel elegyített erdei fenyőerdők majdnem teljesen bántatlanul maradtak. Teljesen lekopasztott erdei fenyő egyáltalán ritkaság számba ment még oly állományokban is, melyekben a lucz kopaszra volt lerágva, lóllehet ezekben a peték száma igen nagy volt s a hernyók más táplálékot nem találtak és ezenkívül a törzsek sem lettek enyvezve. Ez a kedvező körülmény abban lelheti magyarázatát, hogy a fiatal hernyó az erdei fenyő tüit nem birja megrágni, hanem csakis a májusi hajtásokat keresi fel, mivel e fanem fiatal tüi kemény rügyburokba vannak foglalva, melyekbe a hernyó be nem hatolhat. A luczfenyő puhább rügyeibe ellenben könnyen berághatja magát. Ennek következtében oly esetben, midőn a hernyó kifejlődése és az erdei fenyő tüfakadása között hosszabb idő telik el, a hernyók legnagyobb része táplálék hiányában tönkre megy vagy más fán keres táplálékot.

Az apáczalepke tehát ott leginkább a luczfenyőre káros. Számos megfigyelés azt is bizonyította, hogy a gyéritett és más fanemekkel elegyes lucz- és erdei fenyőerdők az apáczalepke elszaporodását és károsításait is meggátolják, a mennyiben az erdei fenyő cserepes kérge alkalmas ugyan a pete lerakására, de kemény tüi nem nyujtanak elég táplálékot a korán kifejlődő hernyóknak.

A Deutsche Forstzeitung közlése szerint továbbá az enygyűrűk alkalmazása csak igen kis mértékben vált be. Az erősen megtámadott erdőrészekben ugyanis a hernyók a luczfenyőt, daczára az enygyűrűknek, többnyire kopaszra lerágták. A kevésbé megtámadott állományokban az enyvezés némileg eredményes volt, azonban teljes siker csak akkor várható, ha legalább a tük fele megmarad, mert különben a fa a szűféléknek esik áldozatul.

Fölösleges az enyvezés az erdei fenyőtörzseken, mert a

hernyók tulnyomó része ezeken táplálék hiányában ugysis elpusztul. Fölösleges a nagyon megtámadott luczfenyő-egyedek enyvezése is, mert ezeken a hernyók tulnagyszámuk folytán maguktól is kipusztulnak, sőt itt még káros is az enyvezés, mert ez apasztván a hernyók számát, meghiusítja az éhség kitörését vagy legalább is odáig halasztja azt, míg a hernyó egy része kényszerbáb alakot vesz fel. Egy részük ugyanis a koronában elegendő táplálékot találván, nemzőképes lepkéket fejleszt, míg enyvgyűrű alkalmazása nélkül az ilyen hernyók mind tönkre mentek volna. Enyvgyűrű alkalmazása tehát csakis ott jár eredménnyel, a hol a hernyók — számuknak apasztása nélkül is — lepkévé kifejlődhetnek volna, tehát a kevésbé megtámadott állományokban. Éppen olyan sikertelennek bizonyult az enyvezés abból a célból is, hogy a hernyók között az álmokór (csucs vagy csomós betegség) kitörését elősegítsék. Ez a betegség ugyanis csakis a már félig elpusztított állományokban lépett fel, melyekben az enyvezést egyáltalán nem alkalmazták.

G . . . . o.

II. A könyvpiacz új termékei.

Horváth Sándor: Erdészeti Zsebnaptár az 1905. évről. XXIV. évfolyam. Kiadja az Országos Erdészeti Egyesület. Ára az egyesület tagjainak 2 K., másoknak 3 K.

Berendi Béla: Legelő- és havasgazdálkodás. Közgazdasági összehasonlító tanulmány és egyszersmind kézikönyv, különös tekintettel a hazai viszonyokra. Budapest 1904. Szerző tulajdona. Nagy 8°, 391 oldal. 188 kép. 1 térkép. Ára 5 K. Megszerezhető a szerzőnél: Budapest, V., Zoltán-utca 16.

Scheiber Endre: A kereskedelmi oktatás reformja. Budapest 1904. Deutsch Zsigmond és tsa. könyvkeresk. V., Dorótya utca 9. Nagy 8°, 28 oldal. Ára 1 K.

Balkay Béla és Gálócsy Árpád: A bányatörvényről szóló törvényjavaslat 1903. évi előadói tervezetének tárgyalásai. Kiadja az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület. Két füzet.

Mezőgazdasági munkabérek Magyarországon 1902. évben. Kiadja a m. kir. földművelésügyi miniszter. Budapest 1904. Nagy 8°, 701 oldal. Kapható Nagel Ottónál Budapest, VIII., Muzeum-körut 2. sz. Ára nincs kitüntetve.

Lakatos Károly: Az erdei szalonka és vadászata. (Vadászati monografia.) Szeged 1904. Endrényi Lajosnál. Nagy 8°. 10 iv, számos színes és fekete kép. Ára kötve 6 K, füzve 4 K.

